

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-378/19-L

Název	Mateřská škola "Klíček", Liberec, Žitná 832/19, příspěvková organizace
Sídlo	Žitná 832/19, 460 06 Liberec 6
E-mail	ms54.lbc@volny.cz
IČ	72743069
Identifikátor	600079341
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Jana Hermanová
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Žitná 832/19, 460 06 Liberec 6
Termín inspekční činnosti	1. 4. 2019 – 4. 4. 2019 a 25. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle příslušného školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školního zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech rámcového vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola "Klíček", Liberec, Žitná 832/19 vykonává činnost mateřské školy (dále „škola“), školní jídelny. Škola se ve své činnosti profiluje zajištěním optimální péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ke dni inspekční činnosti („dále IČ“) bylo ve škole zapsáno ve čtyřech heterogenních třídách 112 dětí ve věku od tří do sedmi let, z toho 11 dětí s odlišným mateřským jazykem. Tři třídy jsou běžné a jedna třída je zřízena podle §16 odst. 9 školského zákona (dále „speciální třída“) pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ve které se vzdělává devět dětí s vadami řeči a pět dětí s více vadami. V posledním roce před vstupem do základní školy je 28 dětí, z toho 12 dětí s odloženou povinnou školní docházkou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci od srpna 2018. Splňuje kvalifikační předpoklady, povinné studium pro ředitele škol absolvovala v roce 2010.

Ředitelka zpracovala v roce 2018 na základě konkurzního řízení koncepční záměry rozvoje školy. Stanovené obecné cíle jsou reálné, ale jejich naplňování není ve všech případech úspěšné, např. v profilované oblasti péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedení vyhodnocuje formálně stav školy, nicméně ne vždy přijímá účinná opatření ke zlepšení stavu.

Při vzdělávání škola postupuje podle školního vzdělávacího programu („dále ŠVP“), s motivačním názvem „Hledám, hledám, klíček...“, podle kterého jsou děti vzdělávány od 1. 9. 2017.

Škola realizuje množství placených kroužků (angličtina, tanečky, keramika, plavání), kterých se neúčastní všechny děti. Nabídka aktivit je sice uvedena v ŠVP, ale bez jasných informací pro zákonné zástupce včetně toho, že jsou hrazené. MŠ vyžaduje neoprávněně finanční prostředky na výchovně vzdělávací činnosti nad limit úplaty za předškolní vzdělávání.

Kroužky, vzhledem k uvolnění prostoru ve třídě, prostorově omezují ostatní děti, kterým má být poskytováno předškolní vzdělávání dle ŠVP. Spojování tříd z důvodu realizace kroužků dochází k dočasnému překračování počtu dětí na třídu. Dalším negativem, které škola při vzdělávání dětí nabízí, jsou doplňující aktivity nabízené pedagogy školy v podobě kroužku flétny a dramatického kroužku organizované pro vybrané děti před odpoledním odpočinkem. Pěvecký sboreček Poupátka se schází v úterý v době vyhrazené pro pobyt venku. Výše uvedené dokládá, že organizace vzdělávání uvedená ve školním vzdělávacím programu nerespektuje psychosociální zásady v délce pobytu venku a odpoledního odpočinku.

V oblasti řízení školy došlo v porovnání s předchozí inspekční činností ke zhoršení. V jeho rámci je informovanost, vzájemná komunikace a spolupráce účastníků výchovně vzdělávacího procesu omezena na minimum. Nedostatky byly shledány v nastavení funkčního kontrolního systému, pedagogickém řízení vzdělávání včetně účinné realizace evaluace pedagogického procesu a manažerských schopnostech (účelné rozdělení a kontrola výkonných kompetencí).

Předškolní vzdělávání zajišťovalo osm kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Ve speciální třídě působí ředitelka s učitelkou a dvě asistentky pedagoga.

Potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) nejsou celkově systematicky plánovány a vyhodnocovány. Pedagogické pracovníce včetně ředitelky se

účastnily vzdělávacích seminářů i v rámci Šablon I. Získané poznatky si učitelky vzájemně dle jejich vyjádření předávaly. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) nezaznamenala dopad DVPP v pedagogickém procesu. Formální pedagogické rady nepodněcují pedagogický rozvoj školy. Celkový vnitřní informační systém se jeví jako nepružný a nefunkční.

Prostory školy jsou pro vzdělávání dětí podnětné. Většinou působí vesele, dětsky, jsou vyzdobené dětskými pracemi. Množství didaktických pomůcek, hraček a dalšího materiálu se jeví jako dostačující, je průběžně doplňované a dětem většinou běžně dostupné. Zlepšování materiálních podmínek školy od poslední inspekční činnosti směřovalo do vnitřní i vnější vybavenosti.

Děti jsou pravidelně poučovány o nutnosti dodržování pravidel bezpečného chování a ochrany zdraví. Kontrolovaný vstup do budov je zajištěn. Pozitivním zjištěním je, že k úrazům dochází ve škole ojediněle. Během inspekční činnosti však byla zjištěna bezpečnostní rizika např. uvolněné madlo u schodiště v šatně a chybějící ochranné zábradlí nad mírným svahem na pozemku mateřské školy. Na základě upozornění byla závada neprodleně odstraněna.

Primární prevence rizikových jevů probíhá průběžným způsobem, což bylo zjištěno při inspekčních hospitacích. V preventivních aktivitách je kladen důraz zejména na spolupráci se zákonnými zástupci.

Partnerské vztahy se zákonnými zástupci dětí jsou hodnoceny jako přínosné. Škola pro ně využívá většinou funkční komunikační a informační systém. Preferován je osobní kontakt a školní nástěnky s cílem zvýšení otevřenosti školy vůči veřejnosti. Ke vzájemné informovanosti slouží i školní internetové stránky a neformální akce školy.

V oblasti další partnerské spolupráce se škole daří rozvíjet příznivé vztahy se zřizovatelem, zejména v rámci spolupodílení se na kulturních a dalších akcích a zlepšování podmínek pro vzdělávání. Dále škola spolupracuje v rámci možností s místními školami, domovem pro seniory, školskými poradenskými zařízeními, atd.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání probíhá podle ŠVP, vzdělávací obsah je rozpracován do třídních vzdělávacích programů, které vycházejí ze specifík jednotlivých tříd, nenáročná vzdělávací nabídka neodpovídá složení dětí a jejich potřebám.

V průběhu inspekčních hospitací byla ve třídách patrná příjemná pracovní atmosféra. Pouze v jedné ze tříd byly děti vedeny k respektování společně vytvořených třídních pravidel. Vzdělávací nabídka byla pestrá, podporovala školní připravenost a rozvoj matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti. Nabízené činnosti odpovídaly přirozenému propojení všech oblastí vzdělávání.

Ve zbývajících dvou třídách byla připravená vzdělávací nabídka tematicky provázaná a zpravidla směřovala k naplnění cílů, které vycházely z očekávaných výstupů stanovených v třídních vzdělávacích programech, ale nezohledňovala aktuální individuální možnosti a schopnosti dětí. Vzdělávací proces měl rozdílnou úroveň v závislosti na tvořivosti a přístupu učitelk. Realizace činností byla založena více na vnější motivaci a vedení učitelkami než na aktivizujících metodách a formách vzdělávání. Organizaci vzdělávání negativně ovlivňovaly hromadné přechody dětí do umývárny, na toaletu a ke společným činnostem, čímž vznikaly zbytečné časové prostoje.

Nastavená organizace vzdělávání ne vždy zohledňovala potřeby a zájmy dětí a nezajišťovala psychohygienické zásady i plynulost činností v průběhu dne. V několika případech zdravotní

cvičení nerespektovalo biorytmus dětí, bylo zařazeno těsně po přesnídávce. Dále byly zjištěny nedostatky v organizaci stravování a jeho plynulosti. V některých případech se objevovaly velmi dlouhé prostoje, kdy děti čekaly u stolečků, až všichni dojedí. Pitný režim je zajištěn v době dopolední a odpolední přesnídávky a oběda. Děti si denně donášejí nápoje z domova v lahvičkách, v jeho spontánním využívání dětmi byly mezi třídami zjištěny rozdíly, často děti pily až u přesnídávky nebo hromadně před pobytem venku. V době inspekční činnosti nebyl žádnému dítěti doložen nápoj ze školní jídelny.

Řízené činnosti vedly k rozvoji komunikativních a pěveckých dovedností dětí, převažoval však důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci básniček a písniček. Dále byly rozvíjeny dovednosti jemné a hrubé motoriky. Málo efektivní byla frontální práce s pracovními listy, při níž nebyla uplatněna výraznější diferenciací s ohledem na odlišné individuální potřeby dětí. Učitelky nevěnovaly dostatečnou pozornost správnému sezení a držení psacího náčiní. Většinou bylo postrádáno vzájemné hodnocení i vedení k sebehodnocení dětí. Kooperativní učení založené na spolupráci dětí probíhalo zejména při spontánních činnostech v ranních a odpoledních hodinách, kdy děti měly možnost tvořivě rozvíjet svou hru. Měly dostatek příležitosti k tvůrčím aktivitám výtvarného a pracovního charakteru, ale málo ke spontánním pohybovým činnostem.

Neorganizovaně probíhal odchod dětí na plavecký výcvik. Množství výběrových aktivit např. flétna, dramatický a logopedický kroužek, bylo nevhodně zařazeno v těsné poobědové době, na což ředitelka v době inspekční činnosti zareagovala časovou změnou.

Děti ve speciální třídě byly klidné a pozitivně naladěné. Pedagožky však nevyužívaly širší využití podpůrných opatření (speciálních metod, forem a postupů, pořízených kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických materiálů). Sice se snažily svou práci u dětí koordinovat, ne vždy ale děti reagovaly na jejich pokyny a zapojily se do nabízených činností, a to v důsledku ojedinělého důrazu na vstupní i průběžnou motivaci. Modifikace a úprava výběru aktivit nebyla plně přizpůsobena speciálním vzdělávacím potřebám dětí, stejně jako se nedařila individuálně odlišná práce v návaznosti na doporučení školských poradenských zařízení a pedagogickou diagnostiku. Některé aktivity dokonce vykazovaly didaktické a metodické chyby. Např. děti nebyly důsledně obeznámeny s cílem a průběhem činností. Převládala frontální výuka doplněná samostatnou prací dětí. Učitelky neposkytly dostatečný prostor pro samostatný úsudek, kooperaci a vzájemnou komunikaci včetně rozvoje komunikačních dovedností mezi dětmi a pedagožkami i mezi dětmi navzájem. V některých případech chyběly názorné pomůcky potřebné pro správné pochopení aktivit. Ve vzdělávání nebyly vždy důsledně uplatňovány prvky grafomotorické prevence. Učitelky nedostatečně korigovaly správné způsoby sezení a úchopy psacích potřeb. Některé činnosti postrádaly principy vzdělávat od nejjednoduššího ke složitějšímu a přiměřenost aktivit k věku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola se výsledky své práce prezentuje vystoupením v domově pro seniory, účastní se zimní a velikonoční výstavy pořádané zřizovatelem. Škola organizuje akce pro děti a rodiče. Daří se také spolupráce se spádovou základní školou.

Individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí byla respektována pouze u nejstarších dětí. Mladším dětem s nižší potřebou spánku nebyl nabízen jiný klidový program namísto odpočinku na lůžku.

K sociálnímu a osobnostnímu rozvoji dětí přispívá otevřená a vstřícná komunikace mezi dětmi i učitelkami. Dobrých výsledků děti dosahují v oblasti sociálních dovedností,

umí spolupracovat, nejstarší děti dodržovat stanovená pravidla, nejvíce ve třídě předškolních dětí. Při spontánních činnostech byly děti samostatné a aktivní. V rámci integrovaných bloků učitelky ve třídách nejstarších dětí zařazují aktivity podporující školní připravenost. Děti se orientují v základních matematických pojmech, zajímají se o písmena. Jsou obratné přiměřeně svému věku, zvládají základní sebeobsluhu. Dokážou pracovat podle pokynů, záměrně se soustředit na nabízené činnosti s udržení pozornosti. Dostatečnou zásobou říkanek, písniček a pohybových her se zpěvem jsou učitelkami podporovány jejich komunikační a pohybové dovednosti i slovní zásoba. Některé učitelky věnovaly pozornost rozvoji jazykových dovedností dětí. MŠ ale neposkytuje komplexní preventivní logopedickou péči dětem s narušenou komunikační schopností, kterou si sama v ŠVP stanovila. Rovněž byl zjištěn nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí s odlišným mateřským jazykem. Aktivity zaměřené na překonávání jazykové bariéry dětí a na jejich celkovou rozvojovou stimulaci nebyly při sledovaných činnostech realizovány. Pro děti s odkladem školní docházky a děti s odlišným mateřským jazykem nejsou zpracovány plány pedagogické podpory. Škola nemá stanovenou strategii pro poskytování potřebné pedagogické podpory těmto dětem.

Výsledky vzdělávání jednotlivců jsou sledovány v některých částech jednotlivých oblastí vývoje dítěte. Aktuální informace o výsledcích každého dítěte mají sporadickou vypovídací hodnotu. Chybí též závěry či řešení nebo pedagogická opatření k dalšímu postupu při vzdělávání dětí a jejich dalšímu rozvoji. Ne vždy byla zjištění provazována s vlastním průběhem vzdělávání.

V době inspekční činnosti při práci s dětmi s potřebou různých podpůrných opatření, škola vykazovala nedostatky v její realizaci. Podpůrná opatření byla školou vydána 14 dětem ve speciální třídě, z toho pět dětí mělo individuální vzdělávací plán. V rámci podpůrných opatření byly některým dětem doporučeny finančně nárokové speciální pomůcky, které však nebyly při inspekční hospitaci využity. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebyly zohledněny individuální možnosti a schopnosti každého dítěte, absence byla shledána v zahrnutí podpůrných opatření do vzdělávacích strategií. V průběhu inspekční hospitace nebyla dětem poskytnuta požadovaná speciálně pedagogická péče. Místo toho probíhal v odpoledních hodinách placený kroužek, vedený ředitelkou školy na základě dohody o provedení práce.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitelky školy.

Silné stránky

- Škola podporuje vzájemnou spolupráci se zákonnými zástupci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatky v řízení školy, zejména v oblasti manažerské, hodnotící, kontrolní a pedagogického vedení.
- Realizace činností nebyla vždy založena na vnitřní motivaci.

- Realizováním placených kroužků je omezováno předškolní vzdělávání. Organizace kroužků v průběhu dne nerespektuje biorytmus dětí.
- Podpůrná opatření nebyla při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami využita.
- Škola nerealizuje doporučení školských poradenských zařízení v plném rozsahu.
- Škola nemá stanoveny strategie pro začleňování a podporu dětí s odlišným mateřským jazykem.
- Nastavený systém kontroly a přijímaná opatření nevedou ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu.
- Pedagogická diagnostika není využívána pro přípravu a realizaci diferencované vzdělávací nabídky a účelnou individuální podporu všech dětí.
- Nedostatečné využívání aktivizujících pedagogických metod snižuje efektivitu vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Efektivně nastavit a realizovat výkonné kompetence, hodnotící a kontrolní činnost, přijímat odpovídající a účinná opatření ke zlepšení stavu činnosti školy.
- Zajistit podmínky v souladu s psychosociálními zásadami, respektující biorytmus dětí.
- Podpůrná opatření využívat v plném spektru doporučení i pro děti s odlišným mateřským jazykem.
- Systematicky využívat závěry z pedagogické diagnostiky pro přípravu diferencované vzdělávací nabídky a účelnou individuální podporu dětí, výchovně-vzdělávací strategie plánovat podle konkrétních vzdělávacích potřeb dětí.
- Využívat širokého spektra metod a forem práce s důrazem na aktivní učení dětí.
- Konkretizovat školní vzdělávací program tak, aby podával ucelený obraz o mateřské škole.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ihned přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Mateřské školy „Klíček“, Liberec, Žitná 832/19, příspěvkové organizace, účinné od 1. 8. 2018 na období šesti let
2. Funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 13. 5. 2010

3. Rozhodnutí č. j. OŠMTS-042/2010-RZS ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2010 – nejvyšší povolený počet dětí v MŠ a ve školní jídelně MŠ
4. Zřizovací listina Mateřské školy „Klíček“, Liberec, Žitná 832/10, p. o. ze dne 11. listopadu 2009, s účinností od 1. listopadu 2009
5. Příloha ke zřizovací listině ze dne 2. 7. 2018
6. Výpis správního řízení č. j. OŠMTS-032/2018 – VSR zápis změny do školského rejstříku ze dne 24. 8. 2018
7. Usnesení Krajského soudu v Ústí n/L. o návrhu na zápis změny do obchodního rejstříku ze dne 25. září 2018
8. Školní řád ze dne 24. 8. 2018
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Hledám, hledám, klíček...“, od 1. 9. 2017 a Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem ...místo, kde zní dětský smích..., upravený s účinností od 1. 9. 2018
10. Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd pro školní rok 2018/2019
11. Třídní knihy pro školní rok 2018/2019 – 4 ks
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků za školní rok 2018/2019
13. Záписy z provozních a pedagogických rad ze dne 1. 9., 17. 12. 2018 a 7. 2. 2019
14. Rozpis služeb pro školní rok 2018/2019
15. Záznamy z třídních schůzek, prezenční listina ze dne 13. 9. 2018 a 12. 3. 2019
16. Zmocnění k předávání dítěte lektorovi pro školní rok 2018/2019
17. Výjimka z počtu dětí ve třídě č. j. CJMML253815/18 ze dne 20. 11. 2018 z 24 na 28 na období školního roku 2018/2019 od 1. 1. 2019
18. Evidenční list pro dítě v mateřské škole za školní rok 2018/2019 - vzorek
19. Záznamový arch pro sledování a hodnocení dítěte pro školní rok 2018/2019 - 98 ks
20. Omluvný list na období školního roku 2018/2019 - 1 ks
21. Dokumentace dětí se speciálně vzdělávacími potřebami
22. Doporučení speciálně pedagogického centra pro školní rok 2018/2019 – 14 ks
23. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2018/2019 – 5 ks
24. Podklady pro hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a podklady pro finanční hodnocení a kniha úrazů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Kolínská, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Kolínská, v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Mgr. Pavla Křepelková, v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Bc. Irina Kopčanová, v. r.

Mgr. Dana Keltnerová, přizvaná osoba, odborník na předškolní vzdělávání

Mgr. Dana Keltnerová, v. r.

V Liberci dne 22. 5. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Jana Hermanová, ředitelka školy

Bc. Jana Hermanová, v. r.

V Liberci 27. 5. 2019